

Letter to Editor

Necessity for Improvement of Qualitative and Quantitative Contents of Persian Wikipedia in Field of Mental Health

*Saeedeh Shirdeh¹, Behin Araminia¹, Mahdiyeh Salehi¹, Reza Arezoomandan², Mohammadreza Shalbafan³, Leila Kamalzadeh¹, Seyedvahid Shariat⁴

1. Department of Psychiatry, Mental Health Research Center, Faculty of Behavioral Sciences and Mental Health, (Tehran Institute of Psychiatry), Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
2. Department of Addiction, Faculty of Behavioral Sciences and Mental Health (Tehran Institute of Psychiatry), Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
3. Department of Psychiatry, Elderly Mental Health Research Center, School of Medicine, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
4. Mental Health Research Center, Social Injury Reduction Research Institute, Faculty of Behavioral Sciences and Mental Health (Tehran Institute of Psychiatry), Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Citation Shirdeh S, et al. Necessity for Improvement of Qualitative and Quantitative Contents of Persian Wikipedia in Field of Mental Health, Letter to the Editor. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology. 2022; 27(4):556-559. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.27.4.3287.2>

<http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.27.4.3287.2>

Wikipedia is one of the most important online sources of information that can be edited by any one. About 80% of people in developed countries use the Internet to search for mental health information, which generally includes disease symptoms, illnesses, and treatment methods. Existing studies have reported varying degrees of quality for mental health information on the Wikipedia website. To our knowledge, there is no study on the quality of information on the Persian version of Wikipedia, especially in the field of mental health. Due to the importance of Wikipedia for Internet users, the main purpose of this letter is to present a brief report on the Iranian authors' efforts in improving the quality and quantity of mental health information on the Persian Wikipedia. This can be a step to promote the general knowledge of the community about the mental health.

* Corresponding Author

Saeedeh Shirdeh, PhD.

Address: Mental Health Research Center, School of Behavioral Sciences and Mental Health (Tehran Institute of Psychiatry), Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Tel: +98 (21) 66506853

E-mail: saide021@yahoo.com

نامه به سردبیر

لزوم ارتقای کمی و کیفی محتوای ویکی‌پدیای فارسی در حوزه سلامت روان

*سعیده شیردل^۱، بهین آرامی‌نیا^۲، مهدیه صالحی^۱، رضا آرزومندان^۲، محمدرضا شالبافان^۳، لیلا کمال‌زاده^۱، سید وحید شریعت^۲

۱. گروه روانپزشکی، مرکز تحقیقات سلامت روان، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان، (انستیتو روانپزشکی تهران)، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
۲. گروه اعتیاد، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان (انستیتو روانپزشکی تهران)، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
۳. گروه روانپزشکی، مرکز تحقیقات سلامت روان سالمندی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
۴. مرکز تحقیقات بهداشت روان، پژوهشکده کاهش آسیب‌های اجتماعی، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان (انستیتو روانپزشکی تهران)، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

قابل اعتماد است. در صورتی که تنها ۵ درصد از اطلاعات موارد سرطان غیر قابل اعتماد است [۴]. همچنین نتایج ارزیابی‌ها در حوزه سلامت روان نشان داده است که در بیشتر تحقیقات کیفیت ضعیف بوده است [۵، ۶].

مطالعات، بررسی‌ها و آمارهای موجود کیفیت‌های متفاوت و عموماً پایین را از وبسایت ویکی‌پدیا در خصوص سلامت روان گزارش می‌دهند. بر اساس جست‌وجوی انجام‌شده توسط ما در مورد ویکی‌پدیای فارسی، مطالعه‌ای در مورد کیفیت محتوای آن و به‌خصوص در زمینه بهداشت روان انجام نشده است. همچنین با جست‌وجو در حوزه‌های بهداشت روان در ویکی‌پدیا می‌توان به کیفیت و کمیت پایین صفحات مربوط پی برد. از آنجا که ویکی‌پدیا یکی از مهم‌ترین منابع اطلاعاتی کاربران است، هدف اصلی نامه حاضر، گزارش مختصر تلاش نویسندگان برای ارتقای کمی و کیفی محتوای ویکی‌پدیای فارسی در حوزه سلامت روان است تا از این طریق قدمی در جهت ارتقای دانش عمومی جامعه در حوزه سلامت روان برداشته شود و همچنین منبع اطلاعاتی مورد اعتماد که توسط جامعه دانشگاهی تهیه شده برای عموم فراهم شود.

در این راستا، ابتدا با مرور محتوای سایت ویکی‌پدیا توسط تعدادی از نویسندگان که روان‌پزشکان و روان‌شناسان عضو هیئت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران هستند، اختلالاتی که نیاز به ایجاد صفحه داشتند یا باید مطالب آن‌ها کامل یا ویرایش می‌شد مشخص شد. بر اساس این جست‌وجو مشخص شد، بسیاری از صفحات مرتبط با سلامت روان وجود دارد، ولی بیشتر آن‌ها ناقص و یا دارای اطلاعات نادرست بود. بنابراین تعداد صفحاتی که باید

ویکی‌پدیا یکی از مهم‌ترین منابع اطلاعاتی در فضای مجازی است که قابلیت ویرایش تقریباً توسط هرکسی در هر موردی را دارد و ویژگی‌های دانشنامه‌های عمومی و تخصصی و سالنامه‌ها را در خود ترکیب کرده است. هدف ویکی‌پدیا انتشار اطلاعات عمومی به صورت آزاد برای عموم است. با این حال این تغییرپذیری نیز منجر به بی‌اعتمادی بسیاری از افراد نسبت به آن به عنوان یک منبع قابل اطمینان اطلاعات شده است. اگرچه تلاش‌های زیادی برای توسعه معیارها برای کمک به کاربران در مورد اعتبار محتوا صورت گرفته است، اما مشخص نیست که چه میزان این اقدامات می‌تواند بر روی این سیستم تأثیرگذار باشد

با توجه به اینکه سلامت روان موضوع بسیار مهم و تنیده در زندگی اکثر افراد است، حدود ۸۰ درصد از کاربران اینترنت در کشورهای پیشرفته در مورد مشکلات بهداشتی و سلامت، از اینترنت برای جست‌وجوی اطلاعات استفاده می‌کنند که این جست‌وجوها عموماً شامل علائم، بیماری‌ها و درمان است. اطلاعات مربوط به اختلالات روانی معمولاً به صورت آنلاین در دسترس است و افراد مبتلا به اختلالات روان‌پزشکی، خانواده و مراقبان ایشان نیز از این اطلاعات به طور معمول استفاده می‌کنند [۱، ۲، ۳].

با وجود استفاده روزافزون از اینترنت به عنوان یک منبع اطلاعاتی، کیفیت و صحت این اطلاعات همیشه مورد بحث بوده است. مطالعات نشان داده‌اند ۵۵ مورد از ۷۹ مورد، کیفیت اطلاعات را مناسب ارزیابی نمی‌کنند. اگرچه دامنه دقت و کیفیت اطلاعات در حوزه‌های مختلف متفاوت بوده است. به طوری که تا ۹۰ درصد از اطلاعات مربوط به رژیم غذایی و تغذیه غیر

* نویسنده مسئول:

دکتر سعیده شیردل

نشانی: تهران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، مرکز تحقیقات بهداشت روان، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان (انستیتو روانپزشکی تهران).

تلفن: ۶۶۵۰۶۸۵۳ (۲۱) ۹۸+

پست الکترونیکی: saide021@yahoo.com

و برای تازه‌کاران مشکلات فراوانی در فرایند ارتقای صفحات رخ می‌دهد که از محدودیت‌های موجود است. از جمله این مشکلات می‌توان به دشوار بودن حذف کردن مطالبی که به منابعی هر چند نادرست ارجاع داده‌اند، واگردان کردن برخی تغییرات توسط کاربرانی که در گذشته آن صفحات را ویرایش یا ایجاد کرده‌اند، یا توسط ادمین‌های ویکی‌پدیا اشاره کرد. آشنا کردن دانشجویان تحصیلات تکمیلی با نحوه به‌روزرسانی صفحات ویکی‌پدیا یا ایجاد صفحات جدید می‌تواند ویکی‌نویس‌های بسیاری را برای نسل آینده علمی کشور تربیت کند و در نتیجه منبع مناسبی برای ارتقای سواد سلامت مردم در اختیار قرار دهد.

ملاحظات اخلاقی

حامی مالی

حامی مالی این پژوهش دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان می‌باشد.

مشارکت‌نویسندگان

مفهوم‌سازی، روش‌شناسی: کمال‌زاده، شالبافان، آرزومندان، شریعت، اعتبار‌سنجی، تحلیل، تحقیق و بررسی: شیردل، صالحی، آرامی‌نیا، منابع، نگارش پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نوشته: شیردل، بصری‌سازی، نظارت، مدیریت پروژه: شیردل، شریعت، تأمین مالی: شریعت.

تعارض منافع

این مقاله تعارض منافع ندارد.

ایجاد می‌شد، بسیار کمتر از صفحات نیازمند ویرایش بود. سپس در جلسه‌ای با حضور صاحب‌نظران حوزه سلامت روان، شامل روان‌پزشکان و روان‌شناسان، مواردی که دارای اولویت بیشتری بود و مواردی که نیاز به اصلاحات اساسی به علت خطاهای فاحش داشت مشخص شد. همچنین در تمام طول این روند این نکته مدنظر قرار گرفت که موارد انتخاب‌شده با شیوع بالاتر و میزان نیاز جامعه به آگاهی بیشتر در مورد آن‌ها در اولویت باشد.

محتوای بسیاری از صفحات ارتقا یافته بسیار ناقص و در حد چند خط یا یک پاراگراف بود. موضوعاتی که بیشتر مورد توجه قرار گرفت شامل داروها و اختلالات روان‌پزشکی با شیوع بیشتر بود. صفحات تکمیل‌شده داروها شامل موارد مختلفی از جمله معرفی دارو، موارد مصرف، نکات مصرف در شیردهی، راهنمای مصرف، مکانیسم اثر، تداخلات دارویی، علائم بیش‌مصرفی یا قطع ناگهانی، عوارض جانبی و تداخلات دارویی بود. در صفحات مرتبط با بیماری‌ها و اختلالات روان‌پزشکی این موارد تصحیح و ویرایش شد: تعریف اختلال، شامل علائم و نشانه‌ها، شیوع، عوامل ایجادکننده، معیارها، مکانیسم‌های ایجادکننده و نحوه مدیریت. تمامی موارد بر اساس معیارهای راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روان‌پزشکی (ویرایش پنجم DSM-5) و مقاله‌های به‌روز مرتبط با حوزه مدنظر اصلاح شد. در مجموع ۱۰۱ صفحه ایجاد، بررسی و یا اصلاح شد که از این بین، ۶ مورد صفحات جدید ایجاد شد و ۹۵ مورد صفحات موجود قبلی اصلاح و ارتقا پیدا کرد. از مواردی که صفحات جدید ایجاد شد، می‌توان به موضوع‌های کمک‌های اولیه روان‌شناختی، اضطراب مزمن، کج‌خلقی، اختلال تبدیلی، اختلال اضطراب بیماری و اختلال ذخیره‌سازی اشاره کرد. مثال‌هایی از مواردی که اطلاعات قبلی ویرایش شدند، شامل درمان با شوک الکتریکی، اعتیاد به کافئین، اختلال دوقطبی، اختلال سلوک، اختلال وسواسی جبری، زوال عقل، قماربازی، روان‌آسفتگی، سندرم پیش از قاعدگی، اختلال نافرمانی مقابله‌جویانه، اُتیسیم، اختلال بیش‌فعالی نقص توجه، اسکیزوفرنی و داروهایی چون، فلوکستین، سیتالوپرام، اس سیتالوپرام، سرتالین، داروهای آنتی‌سایکوتیک و داروهای تثبیت‌کننده خلق بود و در نهایت مطالبی که علی‌رغم اصلاح توسط ادمین‌های ویکی‌پدیا حذف شدند این موارد بود: اختلال مصرف حشیش، اعتیاد به کافئین، روانگردان، اختلال مصرف تنباکو، اختلال مصرف الکل و ضدافسردگی.

با توجه به اینکه هنوز بسیاری از موضوع‌ها و مطالب مرتبط با حوزه سلامت روان نیازمند به‌روزرسانی است، لزوم ارتقای کمی و کیفی بیشتر ویکی‌پدیای فارسی همچنان احساس می‌شود. همچنین نیازمند مطالعاتی هستیم تا به صورت جامع وضعیت کمی و کیفی محتوای ویکی‌پدیای فارسی و همچنین میزان اعتماد جامعه به آن را ارزیابی کند.

البته اعمال تغییرات در صفحات نیازمند آموزش‌های اولیه است

References

- [1] Jahnsen B. Introduction to psychiatry mental health nursing. Vthed. Philadelphia; Lippincott Williams and wilkings; 2002.
- [2] Powell J, Clarke A. Internet information-seeking in mental health: Population survey. *The British Journal of Psychiatry*. 2006; 189(3):273-7. [DOI:10.1192/bjp.bp.105.017319] [PMID]
- [3] Ybarra ML, Suman M. Help seeking behavior and the Internet: A national survey. *International Journal of Medical Informatics*. 2006; 75(1):29-41. [DOI:10.1016/j.ijmedinf.2005.07.029] [PMID]
- [4] Khazaal Y, Chatton A, Cochand S, Hoch A, Khankarli MB, Khan R, et al. Internet use by patients with psychiatric disorders in search for general and medical informations. *Psychiatric Quarterly*. 2008; 79(4):301-9. [DOI:10.1007/s11126-008-9083-1] [PMID]
- [5] Eysenbach G, Powell J, Kuss O, Sa ER. Empirical studies assessing the quality of health information for consumers on the world wide web: A systematic review. *JAMA*. 2002; 287(20):2691-700 [DOI:10.1001/jama.287.20.2691] [PMID]
- [6] Reavley NJ, Jorm AF. The quality of mental disorder information websites: A review. *Patient Education and Counseling*. 2011; 85(2):e16-25. [DOI:10.1016/j.pec.2010.10.015] [PMID].